

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
КОЛЕДЖ імені А.С. Макаренка

КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ
ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Методичні рекомендації
до написання курсових робіт з педагогіки

Кременчук 2021

Методичні рекомендації до написання курсових робіт з педагогіки для здобувачів вищої освіти усіх форм навчання спеціальності 012 Дошкільна освіта

Методичні рекомендації обговорено на засіданні кафедри педагогіки та психології дошкільної освіти, протокол № ____ від ____ 2021 р.

Методичні рекомендації обговорено і рекомендовано до друку Вченою радою Кременчуцького педагогічного коледжу імені А.С.Макаренка, протокол № від ____ 2021 р.

Укладач:

Шкляєва Г.О. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та психології дошкільної освіти Кременчуцького педагогічного коледжу імені А.С.Макаренка

Рецензенти:

Любченко І.І. – кандидат педагогічних наук, викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист Комунального закладу «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж імені Т.Г.Шевченка Черкаської обласної ради»

Кулікова Т.В. – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри філології та гуманітарних дисциплін

Методичні рекомендації до написання курсової роботи мають сприяти ґрунтовному засвоєнню здобувачами освіти педагогіки, формуванню наукового світогляду, загальних та професійних компетентностей майбутніх педагогів.

ЗМІСТ

1. Вступ	4
2. Алгоритм написання курсової роботи	6
3. Структура курсової роботи	12
4. Оформлення курсової роботи з педагогіки	16
5. Процедура захисту курсової роботи	17
6. Орієнтовна тематика курсових робіт з педагогіки	19
7. Додатки	21

Вступ

Курсова робота – самостійна науково-дослідницька робота здобувача освіти, метою написання якої є закріплення, розширення теоретичних і практичних знань з навчальної дисципліни; систематизація та застосування набутих знань за фахом у практичній діяльності при розв'язанні конкретних наукових, педагогічних, освітніх і культурних завдань.

Курсова робота є важливою формою самостійної освітньої діяльності здобувача вищої освіти, в процесі виконання якої він набуває знань, умінь і навичок самостійного проведення наукових досліджень, оволодіння методикою дослідження й експериментування, творчого пошуку в умовах перебудови системи освіти.

Основне завдання курсової роботи – продемонструвати уміння самостійно вести науковий пошук і вирішувати конкретні науково-практичні завдання.

Метою написання курсової роботи з педагогіки є:

- поглиблення та систематизація знань здобувачів освіти з актуальних проблем педагогіки;
- розвиток умінь самостійного критичного опрацювання наукових джерел і стимулювання здобувачів освіти до самостійного наукового пошуку;
- формування дослідницьких умінь здобувачів вищої освіти аналізувати педагогічний досвід та узагальнювати власні спостереження
- формування вміння практичної реалізації та захисту результатів дослідження.

Завдання курсової роботи:

- вивчення та узагальнення теоретико-методологічних засад з обраного напрямку педагогічного дослідження;
- проведення педагогічного дослідження із

застосуванням сучасного інструментарію;

- обґрунтування результатів проведеного дослідження, підготовка доповіді та захист курсової роботи.

При написання курсової роботи здобувач освіти має орієнтуватися на принцип внутрішньої єдності науково-дослідної роботи, що відображає хід і результати розробки обраної теми.

При оцінці курсової роботи враховуються вміння здобувача вищої освіти:

- формулювати мету та визначати завдання педагогічного дослідження;

- вести бібліографічний пошук із застосуванням сучасних інформаційних технологій;

- використовувати сучасні методи наукового дослідження;

- обробляти, аналізувати та синтезувати отримані результати;

- оформляти результати проведеного дослідження відповідно до сучасних вимог.

Курсова робота з педагогіки може бути теоретичною або теоретико-експериментальною. Теоретична робота висвітлює історико-педагогічні або філософсько-освітні питання. У теоретичній роботі може бути використаний емпіричний матеріал (наприклад, аргументації, ілюстрації досліджуваних теоретичних положень). Курсова робота практичної спрямованості розкриває проблеми сучасної педагогічної практики, тому дослідження педагогічної дійсності у таких роботах обов'язкова. Таким чином, дослідно-експериментальна робота є невід'ємною частиною курсових робіт з педагогіки, має бути спланована здобувачем освіти та затверджена науковим керівником вищого закладу освіти.

Алгоритм написання курсової роботи з педагогіки:

1. *Вибір теми курсової роботи.* Необхідно враховувати наукову і практичну актуальність теми, наявність необхідної літератури, матеріалів для виконання, необхідних умінь та навичок самостійної роботи, можливість впровадити визначений напрямок дослідження у практичну діяльність, відповідність теми інтересам і можливостям здобувача вищої освіти.

Тематика курсових робіт розробляється та затверджується випускаючою кафедрою коледжу. Здобувачі вищої освіти самостійно обирають зі списку тему курсової роботи. Здобувачі освіти самі можуть запропонувати тему курсової роботи, виходячи з її актуальності, фаховій відповідності, зі своїх наукових і практичних інтересів, враховуючи сучасний стан розвитку педагогічної науки.

Обираючи тему, здобувачу вищої освіти слід враховувати, що тема повинна бути актуальною та достатньо вузькою, щоб була можливість розглянути її в межах курсової роботи. Обрана тема повинна цікавити здобувача освіти, тобто містити певний аспект, що викликає інтерес до пізнання. Успішне виконання курсової роботи передбачає наявність достатньої кількості наукових джерел (Додаток А).

2. *Розробка плану виконання курсової роботи та методики проведення дослідження.* У плані мають бути зазначені послідовність і зміст етапів теоретичного та експериментального дослідження. Методика містить опис методів, систему прийомів, які будуть використані у процесі дослідження. Правильно вибрана методика є запорукою успішного виконання курсового дослідження, непередумана – призводить до помилок, внаслідок яких нагромаджується багато безсистемне зібраного матеріалу,

що не дає можливості зробити ніяких висновків.

План курсової роботи має відповідати вимогам:

- назви розділів мають відповідати темі дослідження та відображати логіку проведення дослідження;
- кожен розділ має включати не менш як два підрозділи;
- назви й зміст окремих розділів та підрозділів не повинні повторюватися;
- назви розділів та підрозділів мають складатися з одного речення;
- обсяг розділів має бути приблизно однаковий.

3. Визначити завдання дослідження доцільно на основі проведеного літературного огляду стану проблеми.

Для проведення літературного огляду з теми дослідження доцільно насамперед скласти план і продумати його структуру. План має відповідати основному змісту огляду, а структура – форму його втілення.

Підбираючи літературу для дослідження, варто переглянути останні видання таких українських педагогічних часописів як «Шлях освіти», «Дошкільне виховання», «Історико-педагогічний альманах», «Практика управління дошкільним закладом», «Народна освіта», «Нова педагогічна думка», «Обрії», «Педагогіка і психологія», «Педагогічний пошук», «Постметодика».

Методи пошуку літератури: перегляд останніх номерів часописів, що містять перелік статей, опублікованих у виданні за рік; перегляд списків літератури в монографіях, підручниках, наукових статтях; перегляд списку авторефератів дисертацій, захищених в Україні (сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського); перегляд електронних каталогів бібліотек України та наукових бібліотек зарубіжних країн;

перегляд каталогів освітніх порталів, електронних бібліотек у мережі Інтернет.

Завдання дослідження можуть визначати наступні елементи:

- вирішення певних теоретичних питань, які входять до загальної проблеми дослідження (наприклад, виявлення сутності педагогічних понять, явищ, процесів, подальше вдосконалення їх визначення, розробка ознак, рівнів функціонування, критеріїв ефективності, принципів та умов застосування);

- вивчення педагогічної практики (труднощів, їх причин, типових особливостей використання). Таке вивчення дає змогу уточнити, перевірити дані, опубліковані в педагогічній літературі, періодичних виданнях, підняти їх на рівень наукових фактів, обґрунтованих у процесі дослідження теми;

- обґрунтування необхідної системи заходів для вирішення даної проблеми (спирається на теоретичні дані, отримані здобувачем освіти у процесі вирішення попередніх завдань дослідження та на матеріали аналізу навчально-виховного процесу). Обґрунтування системи заходів практично співпадає з конкретизацією гіпотези дослідження;

- експериментальна перевірка запропонованої системи заходів щодо відповідності її критеріям оптимальності, тобто досягнення максимально можливих у відповідних умовах результатів.

4. *Обґрунтування теми, мети та завдань, вибір об'єкта, предмета дослідження.*

Педагогічна мета як результат передбачення заснована на зіставленні педагогічного ідеалу та потенційних можливостей перетворення реальних процесів і явищ педагогічної дійсності. Мета – це обґрунтоване

твердження про загальні кінцеві або проміжні результати пошуку. Важливим у структурі педагогічного дослідження є конкретизація загальної мети у системі дослідницьких завдань.

При визначенні об'єкта, предмета і мети дослідження необхідно враховувати системні логічні зв'язки, які співвідносяться з темою курсової роботи.

Науково обгрунтоване визначення об'єкта дослідження – це суттєва складова курсової роботи, зорієнтована на виявлення місця і значення предмета дослідження. Здобувачу вищої освіти слід знати, що об'єкт дослідження – це частина об'єктивної реальності, а предмет – є елементом, який включає сукупність властивостей і відношень об'єкта, опосередкованих людиною у процесі дослідження.

Отже, об'єкт дослідження визначається як сукупність відношень різних аспектів теорії і практики педагогічної науки, яка слугує джерелом необхідної для дослідника інформації. Іншими словами, об'єкт – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію.

Предмет дослідження – це суттєві зв'язки та відношення, які підлягають безпосередньому вивченню в курсовій роботі, вони є головними, визначальними для конкретного наукового дослідження. Отже, предмет дослідження визначає аспект розгляду, дає уявлення про зміст розгляду об'єкта дослідження, про те, які нові відношення, властивості, аспекти і функції об'єкта розкриваються. Іншими словами, об'єктом виступає те, що досліджується, а предметом – те, що в цьому об'єкті має наукове пояснення.

Наприклад, якщо об'єктом дослідження визначити процес формування у дошкільників ціннісного ставлення до здоров'я, то предметом дослідження доцільно визначити педагогічні умови формування у дошкільників ціннісного

ставлення до здоров'я.

Отже, об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового пізнання співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована увага здобувача освіти, оскільки *предмет дослідження визначає тему курсової роботи*.

5. *Методика* проведення дослідження включає опис методів, систему прийомів, які будуть використані у процесі дослідження.

Правильно обрана методика є запорукою успішного проведення наукового дослідження. Для вирішення завдань дослідження використовуються відповідні методи, які класифікуються за різними ознаками:

- за призначенням – це методи збору фактичного матеріалу, методи діагностики, пояснення, прогнозування, корекції, статистичної обробки матеріалу;

- за рівнем проникнення в сутність – це методи емпіричного дослідження, що базуються на досвіді, практиці, експерименті, методи обробки матеріалів і методи теоретичного дослідження, пов'язані з абстрагуванням, побудовою моделей, проникненням у сутність досліджуваного.

При виконанні курсової роботи з педагогіки здобувачам вищої освіти доцільно використовувати методи вивчення психолого-педагогічної та методичної літератури; аналіз, порівняння та узагальнення вітчизняного та світового педагогічного досвіду; констатувальний і формувальний експерименти (згідно завдань дослідження) та статистичні методи обробки експериментальних даних.

Отже, методи наукового дослідження – це способи розв'язання завдань наукового дослідження. У курсовій роботі здобувачі освіти мають подати перелік

використаних методів дослідження для досягнення поставленої мети. При проведенні педагогічних досліджень використовують методи:

- теоретичні: індукція та дедукція, аналіз і синтез; порівняння, класифікація, абстрагування, конкретизація, систематизація; узагальнення, моделювання;

- емпіричні: педагогічне спостереження; усне опитування (бесіда, інтерв'ю); письмове опитування: анкетування, тестування, рейтинг; педагогічний експеримент, узагальнення незалежних характеристик, аналіз документів і продуктів діяльності, узагальнення передового педагогічного досвіду.

Наведені вище методи є лише прикладом, а для кожного педагогічного дослідження вони будуть своїми, специфічними, такими, що найбільш повно реалізують поставлену мету та завдання дослідження.

Сформульовані вище дефініції (мета, завдання, об'єкт, предмет, гіпотеза та методи дослідження) дають можливість написати «Вступ» курсової роботи, а узагальнені результати опрацювання літературних джерел знаходять своє місце у змісті першого розділу курсової роботи.

6. Критичний аналіз літературних джерел, результатів педагогічного експерименту, яке проводилося згідно з розробленим планом і методикою, а також формулювання висновків і рекомендацій з проблеми дослідження. Результатом цього етапу дослідження є написання другого розділу курсової роботи та коротких висновків до нього, а узагальнення курсової роботи знаходить відображення у висновках. На останньому етапі курсова робота оформлюється, рецензується, здобувач вищої освіти готується до захисту.

Структура курсової роботи

У структуруванні тексту курсової роботи варто дотримуватися таких правил: виклад тексту роботи повинен відповідати плану; кожному основному аргументові присвячуємо один абзац; кожен новий абзац повинен бути об'єднаний однією думкою й відзначатися змістовною та стилістичною єдністю з попереднім.

Курсова робота складається із вступу, двох розділів, які діляться на підрозділи, коротких та загальних висновків, списку використаних джерел, додатків. Обсяг роботи складає 25-30 сторінок друкованого тексту, не враховуючи списку літератури й додатків.

У вступі дається обґрунтування вибору теми, розкривається її наукове значення і актуальність, висвітлюється історія її вивчення, відзначаються суперечливі і невирішені питання теми, визначаються: мета, завдання, об'єкт, предмет, методи дослідження, гіпотеза, практичне значення роботи, база дослідження, структура роботи, апробація окремих положень.

Основна частина курсової роботи складається з двох розділів, які поділяються на підрозділи. Кожний розділ повинен висвітлювати самостійне питання визначеної проблеми, підрозділ – окрему її частину. Кожний розділ має закінчуватись висновками.

При написанні основних розділів потрібно звернути увагу на збереження логічного зв'язку між ними і послідовність переходу від однієї частини до іншої.

Кожен розділ повинен мати свої короткі висновки, які узагальнюють результати дослідження, отримані здобувачем освіти під час розробки окреслених у ньому проблем.

У висновках стисло викладаються результати

проведеного дослідження, рекомендації та пропозиції щодо їх практичного використання.

Завершують роботу список використаної літератури і додатки.

Наприклад, курсова робота на тему: **«Гра як засіб розвитку пізнавальної активності дошкільників»**

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ

1.1. Активність і самостійність дитини в ігровій діяльності як наукова проблема

1.2. Педагогічні умови використання гри у розвитку пізнавальної активності дітей дошкільного віку

Висновки до першого розділу

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ У ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

2.1. Підвищення ефективності самостійності дитини на різних етапах розвитку пізнавальної активності

2.2. Організація та підсумки розроблених занять щодо активізації пізнавальної діяльності дошкільників

Висновки до другого розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Розділ 1 присвячується теоретичному обґрунтуванню питання. Назва розділу має відображати сутність досліджуваної проблеми. Невід’ємною частиною розділу I є огляд наукових джерел з досліджуваної педагогічної проблеми. В огляді літератури окреслюють основні етапи розвитку наукової думки з цієї проблеми

стисло, в аналітичному плані, критично висвітлюють роботи інших дослідників, їхні погляди, називають ті питання, що залишились невирішеними, і визначають місце курсової роботи в розв'язанні проблеми.

Важливу частину теоретичного розділу складає висвітлення понятійно-категоріального апарату дослідження, розкриття основних наукових підходів до досліджуваного феномену. Можна подати порівняння тлумачення конкретного поняття у фахових словниках (тлумачний, філософський, психологічний, педагогічний, соціологічний). Теоретична частина роботи включає теоретико-методологічні положення за проблемою дослідження, стан розробленості проблеми в сучасній психолого-педагогічній науці, аналіз різних підходів до визначеної проблеми в педагогічній науці, стислу історико-педагогічну довідку за основним питанням роботи, розкриття сутності та структури основного поняття роботи, аналіз передового педагогічного досвіду, творчості педагогів-новаторів за темою курсової роботи.

Отже, розділ 1 є теоретичним узагальненням, систематизацією наукових і практичних підходів в обраній здобувачем освіти галузі педагогіки за темою курсової роботи.

Розділ 2 курсової роботи орієнтовано на висвітлення практичних засад вирішення наукової проблеми. Доцільним є опис психолого-педагогічних методик, що дозволяють діагностувати досліджуване явище або процес. У практичному розділі курсової роботи має бути схарактеризовані шляхи, форми та методи реалізації теоретичних ідей у практичній площині. Позитивною рисою курсової роботи є опора здобувача освіти на власний досвід, отриманий під час педагогічної практики, у процесі самостійної роботи. Практична частина роботи включає: спостереження здобувача освіти під час

педагогічної практики, навчання в коледжі та аналіз реальної практики, стану розвитку відповідних сторін навчально-виховного процесу; пропозиції, програми розвитку й удосконалення відповідних якостей і здібностей майбутнього педагога; опис конкретних педагогічних методик, форм роботи, творчих завдань, які спрямовані на розвиток і вдосконалення педагогічної культури, результатів навчально-виховної роботи за певним напрямом роботи; складання пам'яток, методичних рекомендацій здобувачам освіти; опис методики проведення конкретного педагогічного заходу, системи виховної роботи, яку проводив здобувач вищої освіти за проблемою курсової роботи під час педагогічної практики.

Таким чином, розділ 2 курсової роботи є педагогічним втіленням теми, він є відносно самостійним, окремим дослідженням з точки зору застосованих методів, побудови методики проведення дослідження. У цьому розділі розроблена у попередніх розділах курсової роботи тема впроваджується у практику педагогічної діяльності (в контексті розвитку та виховання особистості, формуванні умінь, розвиток естетичних смаків, виховання національної свідомості).

У висновках викладають найбільш важливі результати, одержані в роботі, і рекомендації з реалізації на практиці отриманих результатів. Найзручніше формулювати висновки відповідно до поставлених завдань (кожному висновку рекомендується присвятити окремий абзац). У першому пункті висновків доцільно дати оцінку стану вивчення проблеми дослідження, далі – викласти результати дослідження, що ґрунтуються на висновках до кожного розділу курсової роботи.

Оформлення курсової роботи з педагогіки

Оформлення курсової роботи є надзвичайно важливим елементом її виконання та значущим фактором, який враховується комісією при захисті курсової роботи. Звертається увага на змістовну сторону викладу матеріалу: логічність, послідовність, повноту і репрезентативність (використання наукових джерел, загальну грамотність та відповідність стандартам ПОЛОЖЕННЯ про виконання курсових робіт у Кременчуцькому педагогічному коледжі імені А.С. Макаренка).

Кожну структурну частину курсової роботи треба починати з нової сторінки. Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок роботи, але номер сторінки не ставлять; на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Структурні частини роботи (зміст, вступ, назви розділів, висновки, список використаних джерел) не мають порядкового номера, тому вони нумеруються звичайним чином.

ЗМІСТ

Вступ.....	..
3	
Розділ 1. (Назва розділу)	7
1.1. (Назва підрозділу)	7
1.2. (Назва підрозділу)	11
Розділ 2. (Назва розділу)	16
2.1. (Назва підрозділу)	16
2.2. (Назва підрозділу).....	23
Висновки	28
Список використаних джерел	30
Додатки	
33	

Процедура захисту курсової роботи включає:

- доповідь здобувача вищої освіти про зміст роботи;
- запитання до здобувача освіти;
- відповіді здобувача вищої освіти на запитання членів комісії;
- оголошення рішення комісії про оцінку результатів виконаної роботи.

Доповідь може мати довільну форму, але в ній доцільно висвітлити такі важливі питання курсової роботи як обґрунтування актуальності теми дослідження; мета, завдання, об'єкт, предмет, проблема та гіпотеза дослідження; що вдалося встановити, виявити, дослідити; якими методами це досягнуто; елементи новизни у теоретичних положеннях та в практичних рекомендаціях; з якими труднощами довелось зіткнутися в процесі дослідження, які положення, гіпотези не знайшли підтвердження.

Доповідь не повинна перевищувати за часом 5-7 хвилин. Результати захисту курсової роботи визначаються оцінками «відмінно», «добре», «задовільно» і «незадовільно».

Критеріями оцінки курсової роботи є:

- обґрунтування актуальності теми, структурування вступу та висновків роботи;
- рівень опрацювання наукової літератури (кількість джерел, роки видання, частка статей, тез, монографій, наявність посилань тощо);
- дотримання вимог до написання курсової роботи (згідно методичних рекомендацій щодо написання курсових робіт з педагогіки);
- зміст курсової роботи (ступінь розкриття обраної теми);

- захист курсової роботи (доповідь, презентація, відповіді на поставленні питання).

Критерії оцінки курсової роботи

№ п/п	Критерії оцінки курсової роботи	Максимальна кількість балів
1	Обґрунтування актуальності теми, науковий апарат дослідження, структурування вступу та висновків роботи	10
2	Ступінь опрацювання літератури (кількість джерел, роки видання, частка статей, тез, монографій, наявність посилань)	10
3	Дотримання вимог до виконання курсової роботи (згідно методичних рекомендацій)	10
4	Зміст курсової роботи (ступінь розкриття теми)	20
5	Захист курсової роботи (доповідь, презентація, відповіді на поставленні питання)	50

Орієнтовна тематика курсових робіт з педагогіки

1. Моніторинг якості дошкільної освіти як засіб підвищення пізнавального інтересу дошкільників.
2. Формування інтелектуальних умінь дошкільників засобами трудового виховання.
3. Використання проблемних ситуацій як засіб підвищення пізнавальної активності дошкільників.
4. Формування дизайнерських здібностей дітей старшого дошкільного віку.
5. Діагностика та прогнозування у закладі дошкільної освіти.
6. Міжпредметні зв'язки як засіб розвитку емоційно-вольової сфери особистості дитини.
7. Педагогічні основи взаємодії вихователя з вихованцями у процесі пізнання дитиною навколишнього світу.
8. Впровадження особистісно орієнтованого підходу на заняттях з праці засобами ігрових ситуацій.
9. Психолого-педагогічні особливості комп'ютеризації процесу пізнання.
10. Формування творчих здібностей дошкільників засобами ігрової діяльності.
11. Особливості педагогічного спілкування в системі «вихователь-вихованець».
12. Самостійна ігрова діяльність як засіб розвитку пізнавальної активності дошкільників.
13. Використання інноваційних педагогічних технологій в практиці закладу дошкільної освіти.
14. Вплив стилю педагогічного спілкування

- вихователя на ефективність пізнавальної діяльності дошкільників.
15. Педагогічні умови розвитку інтелектуальних вмінь дошкільників.
 16. Проблеми та перспективи діалогічної культури дітей дошкільного віку.
 17. Індивідуалізація процесу пізнання з позиції гуманістичної парадигми освіти.
 18. Формування пізнавальної активності дітей з різними здібностями та педагогічна майстерність вихователя.
 19. Особистісно-діяльнісний підхід як засіб підвищення пізнавальної активності дошкільників.
 20. Концептуальні засади технології формування творчої особистості.
 21. Індивідуальність педагога та педагогічні технології у закладах освіти.
 22. Педагогічна творчість та педагогічний досвід: теорія, практика, технологія. Технологія саморозвитку особистості педагога.
 23. Використання інноваційних ігрових форм у закладах дошкільної освіти.
 24. Використання нових інформаційних технологій у закладах дошкільної освіти.
 25. Вплив самообслуговуючої праці на формування творчих здібностей дошкільників.

Додатки

Додаток А

Рекомендована кількість сторінок і використаних джерел
щодо написання курсової роботи з педагогіки для
здобувачів освіти

	Фаховий молодших бакалавр	Бакалавр
Загальна кількість сторінок курсової роботи	до 25	до 30
Вступ	2-3	2-3
Розділ 1	10-12	12-15
Висновки до розділу 1	1	1-1,5
Розділ 2	10-12	12-15
Висновки до розділу 2	1	1-1,5
Висновки	1-2	1-2
Список використаних джерел	не менше 15	не менше 20
Додатки	за наявності	

Основні етапи написання курсової роботи

Етапи	Зміст
1	Вибір теми курсової роботи та консультація з науковим керівником
2	Складання бібліографії з теми курсової роботи. Вивчення літературних джерел, збирання та обробка інформації
3	Складання плану роботи. Узгодження плану роботи та списку використаних джерел з науковим керівником
4	Визначення наукового апарату дослідження (об'єкт, предмет, мета, гіпотеза (у роботах прикладного характеру), завдань та методів дослідження)
5	Додаткове вивчення літератури. Збір емпіричного матеріалу
6	Підготовка першого варіанта роботи, редагування тексту роботи відповідно до вимог до оформлення наукового дослідження
7	Перевірка керівником першого варіанта роботи
8	Виправлення зауважень наукового керівника
9	Оформлення курсової роботи згідно з вимогами
10	Подання курсової роботи науковому керівнику на перевірку
11	Захист курсової роботи

Додаток В

Приклади оформлення списку використаної літератури з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015

«Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	Бондаренко В.Г. Історія України. Львів, 2017. 153 с.
Два автори	Білоус С.І., Корнійчук В.П. Філософія освіти : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2016. 176 с.
Три автори	Пустовенко В.В., Максименко І.Л., Яким А.С. Безпека життєдіяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2017. 348 с.
Чотири автори	Інновації : навч. посіб. / Гуревич Д.Т., Чекан О.С., Грибан О.М., Макарова В.В. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 389 с.
П'ять і більше авторів	Охорона праці : навч. посіб. / О.І. Подольська та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2017. 264 с.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	Бутенко М.П., Качур В.П., Петренко С.В. Психологія : навч. посіб. / за ред. М.П. Дутко. Київ : ЦУЛ, 2017. 332 с.
Без автора	Підготовка фахівців у ВНЗ в умовах реформування вищої освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Мукачево, 4-5 жовт. 2018 р. Мукачево : МДУ, 2018. 226 с.
Багатотомні видання	Енциклопедія рослин / редкол.: І.М. Деркач та ін. Київ : ЦУЛ, 2016. Т. 8. 812 с.
Автореферати дисертацій	Петров О.Г. Музикотерапія : автореф. дис. ... канд. псих. наук : 12.00.06. Київ, 2009. 40 с.

Дисертації	Петрук Л.А. Дослідження статичного деформування складених систем : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Львів, 2014. 140 с.
Законодавчі та нормативні документи	Про вищу освіту : Закон України від 05.09.2016 р. № 2145-VIII. Голос України. 2016. 27 верес. (№ 178-179). С 10–22.
Архівні документи	Лист Голови Спілки «Первоцвіт» Г.Ф. Петренка на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В.А. Поповича щодо реєстрації Статуту Спілки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. ЦДАГО України (Центр. держ. Архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71.
Каталоги	Пам'ятки історії та мистецтва Закарпатської області : кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Петрик та ін.; Упр. культури Закарпат. облдержадмін., Закарпат. іст. музей. Ужгород, 2013. 160 с.
Бібліографічні покажчики	Іван Марченко : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Петрик. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 9).
Частина видання матеріалів конференцій (тези доповіді)	Лалак Н.В. Шляхи підвищення мотивації молодших школярів до навчання // Анотовані результати науково-дослідної роботи інституту педагогіки за 2011 рік : збірник тез повідомлень. Київ, 2012. С. 202-203.
Електронні ресурси	Україна очима дітей : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.21).